

Handläggare: Lars B Strand
Telefon: 508 36 205

Till
Äldrenämnden
17 mars 2009

Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2009 avseende verksamhetsåret 2008

Äldreförvaltningens förslag till beslut

1. Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2009 godkänns.
2. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Rapporten delges alla stadsdelsnämnder.

Gunnel Rohlin
direktör

Sammanfattning

Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport avseende verksamhetsåret 2008 pekar på brister i dokumentation, innehåll i dagen, låg bemanning samt brist på personkontinuitet liksom på alltför täta chefsbyten. Rapporten visar även att de goda exempel som äldreomsorgsinspektörerna tidigare lyft fram fortfarande utgör goda exempel men sällan har spridits till andra enheter. Erfarenheterna av dialogseminarierna är dock i huvudsak goda.

Äldreförvaltningen avser att fortsätta med dialogseminarier och därvid även uppmärksamma bemanningsfrågorna. Dokumentation är alltså ett angeläget ämne inom de utbildningar som äldreförvaltningen erbjuder liksom i bedömningskansliets fortsatta arbete. Att utveckla biståndsbedömningen blir ett allt viktigare medel för att styra mot god kvalitet i äldreomsorgen.

Bakgrund

Äldreomsorgsinspektörernas uppdrag är att rapportera om förhållanden i verksamheten till stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och kommunstyrelsen. För att äldreomsorgsinspektörerna ska kunna fullgöra sitt uppdrag har funktionen en fristående ställning. De tre äldreomsorgsinspektörstjänsterna är organisatoriskt placerade inom äldreförvaltningen. Äldreomsorgsinspektörerna ska granska såväl beställarfunktionen som utförande i både kommunal regi och i entreprenader. När inspektionen är avslutad ska resultatet återföras till berörda enheter och i en rapport till den berörda nämnden och dess pensionärsråd. Äldrenämnden tar ställning till rapporten och överlämnar den till berörd stadsdelsnämnd för beslut om åtgärder.

Under 2008 har äldreomsorgsinspektörerna lämnat rapporter om äldreomsorgen i stadsdelsnämnderna Hägersten – Liljeholmen och Kungsholmen. Rapporterna har ännu inte hunnit behandlas av respektive stadsdelsnämnd. Under hösten 2009 avslutas granskningar av Norrmalms stadsdelsnämnd respektive Skärholmens stadsdelsnämnd.

På grundval av en sammanfattande analys av genomförda inspektioner och av de åtgärder nämnderna har vidtagit lämnar äldreomsorgsinspektörerna en årlig rapport till äldrenämnden. Rapporten ska inlämnas till kommunstyrelsen och delges kommunstyrelsens pensionärsråd. Äldreomsorgsinspektörernas rapport över verksamheten under år 2008 har upprättats den 16 februari 2009.

Ärendet

Utifrån granskningarna 2008 har äldreomsorgsinspektörerna konstaterat att det fortfarande finns stora förbättringsbehov när det gäller dokumentation, innehåll i dagen, låg bemanning, täta chefsbyten samt brist på personkontinuitet och i viss utsträckning problem för de äldre på grund av språkförbistringar.

Årsrapporten bygger emellertid främst på uppföljning av sju goda exempel som äldreomsorgsinspektörerna uppmärksammat under tidigare års granskning. Ett av syftena med äldreomsorgsinspektörernas granskning och rapportering är att sprida goda exempel och därmed bidra till utveckling av äldreomsorgen.

Uppföljningen visar att de sju exemplen fortfarande kan redovisa god kvalitet och några av enheterna har vidareutvecklats ytterligare. Äldreomsorgsinspektörerna gör emellertid den reflektionen att de goda exemplen oftast inte får någon uppmärksamhet i den egna organisationen. Andra enheter i staden tar i väldigt liten omfattning tillvara de erfarenheter och kunskap som finns i de enheter som kan utgöra goda exempel.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har skrivits inom äldreförvaltningens stab. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 10 mars. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 11 mars 2009.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ett av resultaten av förra årets årsrapport var att äldrenämnden gav äldreförvaltningen i uppdrag att utifrån äldreombudsmannens och äldreomsorgsinspektörernas årsrapporter anordna dialogseminarier för arbetsledare och chefer inom kommunal och privat äldreomsorg. Under hösten 2008 anordnades tio dialogseminarier med temat "Från ord till handling – vill du göra skillnad" som riktade sig till chefer och arbetsledare. Utöver dessa genomfördes ett dialogseminarium för anhöriga och närstående och ett för omvårdnadspersonal. I februari 2009 genomfördes ett avslutande dialogseminarium med drygt 100 deltagare. Vid seminariet visades också valda delar av en dokumentärfilm som äldreförvaltningen låtit utarbeta. I seminariet deltog politiker från äldrenämnden och stadsdelsnämnder samt chefer på olika nivåer inom såväl kommunal som privat verksamhet. Merparten av deltagarna i dialogseminarierna kom från privata utförare. När det gäller stadsdelsförvaltningarna varierar deltagandet. Från en del kom ett stort antal och från en del andra kom inga deltagare alls. Deltagarna har överlag tyckt att det varit mycket givande och man har uttryckt önskemål om mer samråd i liknande form.

Äldreförvaltningen avser att fortsätta med dialogseminarierna och på detta sätt sprida goda exempel, erfarenheter samt diskussion kring utveckling av äldreomsorgen. Under 2009 kommer äldreförvaltningen att ta fram ett utbildningsmaterial, med dokumentärfilmen som underlag, för all personal inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen delar i huvudsak inspektörernas uppfattning om utvecklingsbehoven. Rapporten visar att det alltjämt krävs förbättringar i dokumentation. Äldreförvaltningen avser därför att fortsätta med utbildning i dokumentation. Bedömningskansliets fortsatta arbete kommer också att stödja en sådan utveckling.

Inom de grundutbildningar som förvaltningen erbjuder för vårdpersonal kommer även kunskaper i svenska att förmedlas för den personal som saknar förmåga att kommunicera med svenska äldre brukare. Kunskaper i svenska språket är också viktig för att dokumentationen ska bli tillförlitlig.

Äldreförvaltningen har ett uppdrag att föreslå riktlinjer för bemanningen i demensboenden. Mot bakgrund av de förslag som detta uppdrag leder till kommer

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

äldreförvaltningen även att uppmärksamma bemanningsfrågor i de fortsatta dialogseminarierna.

Från äldrenämndens sida har tagits flera initiativ för att stödja aktiviteter som leder till att fler äldre får ett "innehåll i dagen". Under året är bl.a. kultur- och idrottsprojekten aktuella. Det arbete som utförs inom bedömningskansliet bör vidare leda till biståndsbedömningar som främjar en helhetssyn som också tar hänsyn till individuella behov av t.ex. social samvaro. När allt fler verksamheter drivs på entreprenad eller i enskild regi framstår biståndsbedömarens beställning, vid sidan om avtalen med utförarna, som ett allt viktigare styrinstrument mot god kvalitet inom äldreomsorgen.

Äldreomsorgsinspektörernas rapporter är viktiga underlag för äldreförvaltningens utvecklingsarbete. De ingår också i den samlade verksamhets- och kvalitetsuppföljning som äldreförvaltningen numera årligen redovisar på övergripande nivå. Det är enligt äldreförvaltningens uppfattning angeläget att även stadsdelsnämnderna tar till sig äldreomsorgsinspektörernas rapporter i utvecklingsarbetet. Inspektörerna har bl.a. understrukt vikten av närvarande chefer. De goda exempel som kännetecknas av gott ledarskap, bra utbildning och fortbildning av vårdpersonalen samt tillräcklig bemanning bör kunna inspirera fler enheters utvecklingsarbete.

Bilaga

Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport 2009.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

106 64 Stockholm. Swedenborgsgatan 20 B
Telefon 508 36 205. Fax 508 36 248
aldreforvaltningen@aldre.stockholm.se

www.stockholm.se